



До 205-річчя від дня народження
українського прозаїка, поета,
драматурга, історика
Пантелеймона Куліша

Будівничий духовного відродження України

Книжкова виставка

Абонемент художньої літератури
наукової бібліотеки
НУ “Запорізька політехніка”

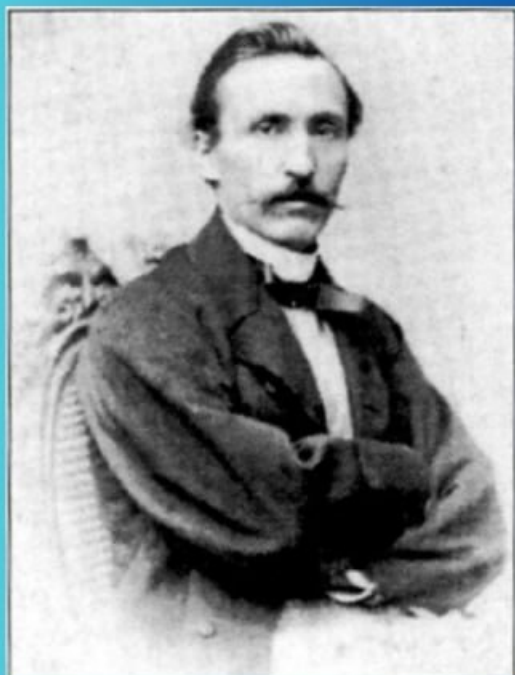


Пантелеймон Куліш
(1819—1897)



“Я молитись мушу за Україну,
за народну душу.
Вона в мені і житиме вовік...”

Пантелеймон Куліш



“Не забудеш мене, поки віку
твого, моя нене Вкраїно,
Поки мова твоя голосна
у піснях, як срібло чисте,
дзвонить.”

П. Кулш

7 серпня минає 205 років
від дня народження
Пантелеймона Олександровича Кулша.



В історію він увійшов, поряд із Тарасом Шевченком і Миколою Костомаровим, як діяч «Наддніпрянської Трійці», яка заклала підвалини розвитку модерної української культури.

Український письменник, фольклорист, етнограф, мовознавець, перекладач, критик, редактор, видавець, філософ історії.

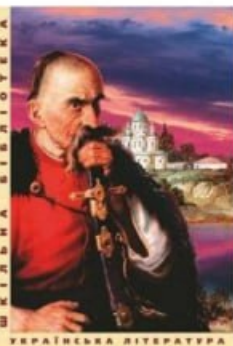
Автор першої фонетичної абетки для української мови, яка лежить в основі сучасного українського правопису.

Іван Франко називав Кулша «перворядною зіркою» в українському письменстві, «одним із корифеїв нашої літератури».

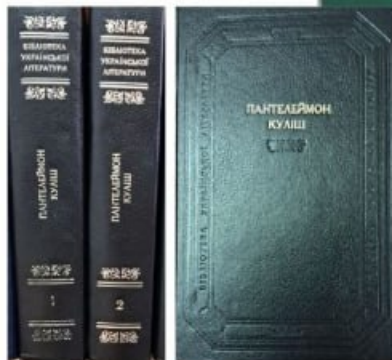
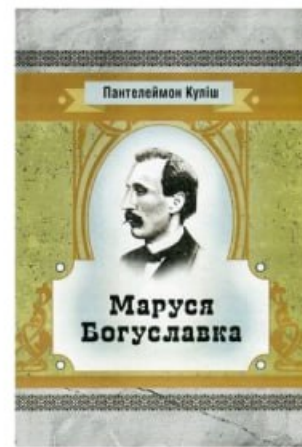
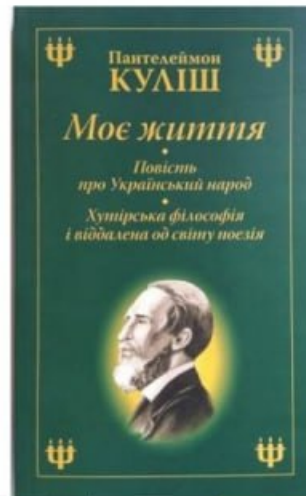
Відомий найбільше як перекладач Біблії та як автор першого українського історичного роману «Чорна рада». Писав українською та російською мовами.

Найвідоміший роман автора - "Чорна рада". Його називають "найліпшою історичною повістю в нашій літературі".

До дня народження письменника на абонементи
художньої літератури відкрито книжкову
виставку «Будівчий духовного відродження
України».



П. КУЛІШ



Місце
знаходження видань -
абонемент художньої
літератури, ауд. 514

Пантелеймон Куліш народився 7 серпня 1819 року в містечку Вороніж на Чернігівщині в сім'ї нащадків старого козацького роду.

Закінчив Новгород-Сіверську гімназію, слухав лекції в Київському університеті. Повноправним студентом так і не став – через відсутність у документах свідчень про дворянське походження. Коли журнал «Современник» почав друкувати його перший український історичний роман «Чорна рада» (1845), отримав запрошення викладати в Петербурзькому університеті. **Тоді ж одружився з Олександрою Білозерською**, пізніше відомою українською письменницею, яка публікувалася під псевдонімом **Ганна Барвінок**.

Приятелював з Тарасом Шевченком, який був боярином на його весіллі.

У 1847-му був заарештований за належність до Кирило-Мефодіївського товариства. Жандармерія не змогла довести його участь в організації, однак за «надзвичайні думки про важливість України» та наявність у його творах «двозначних місць, що могли вселяти в малоросів думки про право їх на окреме існування від імперії» був засуджений на чотири місяці ув'язнення. Після «щирого каяття» і заступництва друзів термін скоротили вдвоє і направили на 3-річне заслання в Тулу.

Пізніше у Санкт-Петербурзі активно працював у першому українському часописі «Основа».



АЗБУКА.

У 1857 році П. Куліш видав перший україномовний буквар «Граматика» - фонетичну абетку для української мови, яку іноді називають «**кулішівкою**».

Зокрема, нею надруковано збірник у двох томах «Записки о Южной Руси» (1856-1857), журнал «Основа».

«**Кулішівку**» заборонили в 1876-му, після виходу Емського указу.

Пізніше вона зазнала певних змін і стала основою сучасного українського правопису.

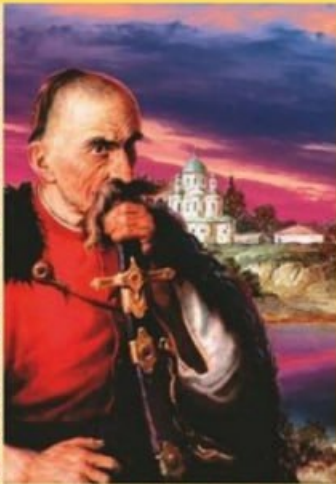
А Б В Г Д Е
Ж З И І Й К
Л М Н О П Р
С Т У Ф Х Ц
Ч Ш Щ Ъ Ы Ь
Ъ Э Ю Я Ө Ҁ

МАЛЕНЬКА АЗБУКА.

а б в г д е ж з
и і й к л м н о
п р с т у ф х ц
ч ш щ ъ ы ь ѣ э
ю я ө Ҁ



Павло Куліш



УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

П. КУЛІШ

ЧОРНА РАДА

FOLIO

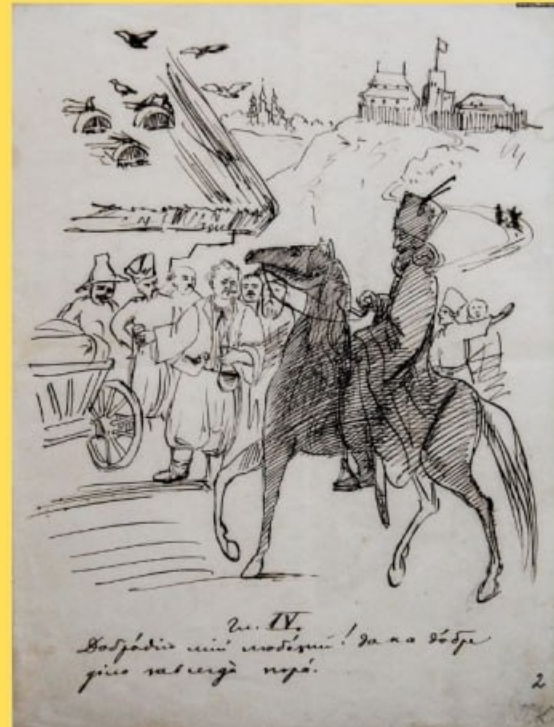


Роман «Чорна рада» П. Куліша є першим історичним романом в українській літературі.

Задум написати твір про події, що відбувалися в Україні в 1648–1687 роки (час національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького та період Руїни), виник у письменника у 1843 році. Через три роки були написані два тексти роману – українською та російською мовами.

Під час роботи над твором він спирався на народні фольклорні джерела, архівні матеріали, «Історія Малоросії» М. Маркевича та козацькі літописи («Літопис Самовидця» та «Літопис Григорія Граб'янки»).

Сам П. Куліш назвав свій роман «хронікою 1663 року». Вперше твір був опублікований у 1857 році.



Ескіз ілюстрації, намальований Пантелеймоном Кулішем, до його ж роману «Чорна рада».

1855–1856 роки. Чернігівський обласний історичний музей імені Василя Тарновського

Творець “хутірської філософії”

Останні роки життя Пантелеймон Куліш провів у власному хуторі Мотронівка, що на Чернігівщині, через розчарування у «московьфільстві» (насамперед через Емський указ 1876-го, яким заборонялося друкування українською мовою).

Тут він цілком віддається творчій роботі: пише драму "Байда, князь Вишневецький" і поему "Маруся Богуславка", видає в Женеві третю збірку віршів "Дзвін"; робить численні переклади українською мовою Біблії, творів В.Шекспіра, Дж.Байрона, Й.В.Ґете, Ф.Шіллера, Г.Ґейне.

Помер 2 (14) лютого 1897 року, на 78-му році життя. По собі залишив велику спадщину праць з історії, культури, етнографії.



Літературно-меморіальний музей-заповідник
Пантелеймона Куліша «Ганнина пустинь».

Чернігівщина, хутір Мотронівка



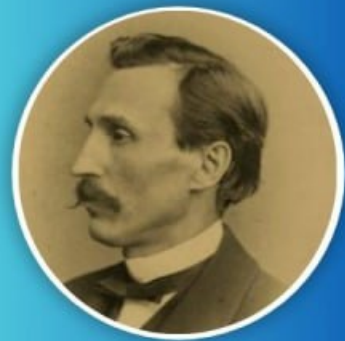
ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

ЗАПРОШУЄМО ВАС

до абонементу художньої літератури (ауд. 514)

переглянути книжкову виставку

"БУДІВНИЧИЙ ДУХОВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ
УКРАЇНИ"



Інтернет-посилання:

- <https://skarbnychka-10.jimdofree.com/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/9-%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81/%D0%BF-%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%96%D1%88/>
- <https://uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/serpen/7/1819-nasumshchyni-narodyvsya-pysmennyk-i-etnograf-panteleymon-kulish>